

พหุติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง

นายดำรงค์ ชลสุข

ศูนย์วิทยสนเทศฯ 002725

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

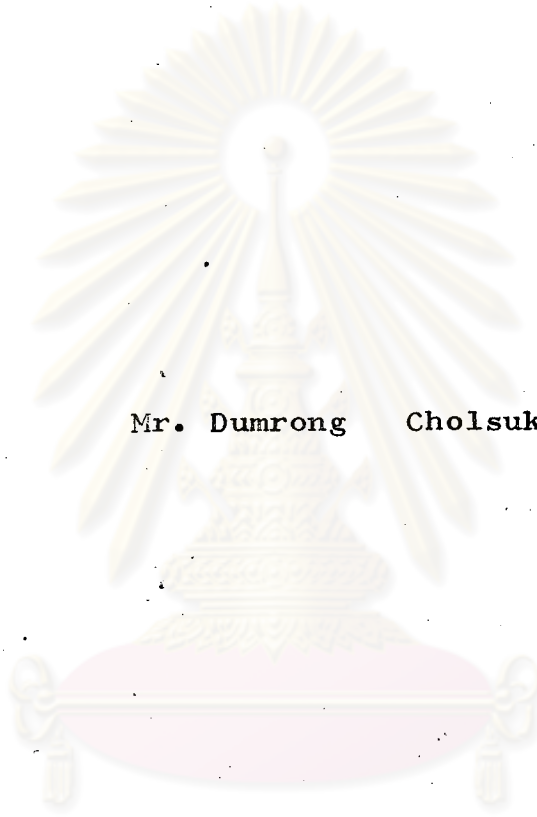
แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๐

115๕๑/๐๖๖2

ADMINISTRATIVE BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS IN
CENTRAL REGION

Mr. Dumrong Cholsuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

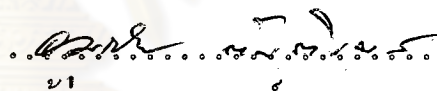
.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

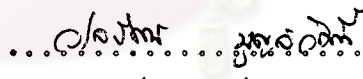
กณปที

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณโชนิติ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมช)

.....กรรมการ
(อาจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณโชนิติ

อาจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง

โดย

นายคำรงค์ ชลสุข

แผนกวิชา

บริหารการศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พหุติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง
 ชื่อ นายคำรงค์ ชลสุข
 แผนกวิชา บริหารการศึกษา
 ปีการศึกษา ๒๕๑๔

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาพหุติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา (๒) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับพหุติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับครู - อาจารย์ในโรงเรียน (๓) เปรียบเทียบพหุติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น (๔) เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และคัดเลือกบุคคลมาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ ตัวแปรที่มุ่งศึกษาคือพหุติกรรมทางการบริหารด้าน Initiating Structure และด้าน Consideration ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารและครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สุ่มตัวอย่างได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ๒๑ แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๖๖๗ คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน ๒๑ คน และครู - อาจารย์ ๖๔๖ คน ใ้รับแบบสอบถามคืนมา ๕๕๕ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๘๑

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามพหุติกรรมทางการบริหารที่เป็นอยู่จริง และที่ควรจะเป็น ตามเกี่ยวกับพหุติกรรมทางการบริหารด้าน Initiating Structure

และด้าน Consideration มีจำนวน ๒๐ ข้อ ซึ่งครอบคลุมงานบริหารการศึกษา ๕ ประเภท ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารกิจการนักเรียน งานบริหารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และงานบริหารธุรการ การเงินและบริการต่าง ๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า มีความตรงในเนื้อหา (Content Validity) โดยการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเที่ยง (Reliability) .๘๖

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มด้วย t - test

สรุปผลการวิจัย

๑. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นอยู่จริงด้าน Initiating Structure และรวมทั้งสองด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้าน Consideration อยู่ในระดับสูง
๒. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นอยู่จริงตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู - อาจารย์ ในด้าน Consideration และทั้งสองด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนในด้าน Initiating Structure ไม่แตกต่างกัน
๓. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู - อาจารย์ ในด้าน Initiating Structure ด้าน Consideration และทั้งสองด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
๔. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของผู้บริหารเอง ในด้าน Initiating Structure ด้าน Consideration และทั้งสองด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
๕. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของครู - อาจารย์ ในด้าน Initiating Structure ด้าน Consideration และทั้งสองด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

6. ผู้บริหารโรงเรียนและครู -อาจารย์ มีความคิดเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาควรมีพฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็นสูงถึง 24 ข้อ จากแบบสอบถามทั้งหมด 30 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Administrative Behavior of Secondary School
 Administrators in Central Region

Name Mr. Dumrong Cholsuk

Department Educational Administration

Academic Year 1976

ABSTRACT

The Purposes of the Study

The specific purposes of this research were as follows :

1. To ascertain the administrative behavior of the secondary school administrators.
2. To compare the administrators' opinions on their administrative behavior with those of the teachers.
3. To compare the real and ideal administrative behavior of the secondary school administrators.
4. To recommend means to improve the secondary school administration as well as the criteria for the selection of future school principals or directors.

Method of the Study

This survey concentrated on the initiating structure and consideration aspects of the secondary school administrators.

The population involved in this survey were the secondary school administrators and teachers from the Government secondary schools in the central part of Thailand. There were altogether 21 sampled schools with the total sample of 667, of these numbers there were 21 school administrators and 646 teachers. 599 copies or 89.81 percent of the questionnaires were received.

The instrument used was a questionnaire, adapted from Halpin's Leader Behavior Description Questionnaire. This questionnaire on the administrators' real and ideal administrative behavior included the initiating structure and the consideration aspects, consisted of 60 questions which covered the 5 categories administrative tasks. They are academic administration, personnel administration, student personnel administration, school community relation, and school business administration. The content validity was determined by the authorities and the reliability was found to be .86. The Likert Rating Scale Type was used.

The data was analyzed by finding the percentage, mean, standard deviation, and test of significance by t - test.

Major Findings

1. The real administrative behavior of the school administrators on the initiating structure aspect as well as on both aspects were found to be average, but the aspect on consideration was rated high.

2. The opinions of the administrators and teachers with respect to the real administrative behavior of the school administrators on the

consideration and on both aspects were found to be different with significance at .01, but on the initiating structure aspect was not significant.

3. The opinions of the administrators and teachers with respect to the ideal administrative behavior of the school administrators on the initiating structure, consideration, and on both aspects were found to be the same with a significance at .01 level.

4. The opinions of the administrators on the real and ideal of the administrative behavior with respect to the initiating structure, consideration, and on both aspects were found to be different with a significance at .01 level.

5. The opinions of the teachers on the real and ideal of the administrative behavior with respect to the initiating structure, consideration, and on both aspects were found to be different with significance at .01 level.

6. Both the school administrators and teachers agreed that the secondary school administrators should have at least 24 expected administrative behavior out of 30 in the questionnaires.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยดีเนื่องจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณฺณโชติ และอาจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้คำแนะนำ ขอบคิดเห็น รวมทั้งช่วยเหลือในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณฺณโชติ ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ ได้กรุณาให้แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ หัวหน้าแผนกวิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการส่งแบบสอบถาม อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง ๒๑ แห่ง ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม อาจารย์สมยศ ลอวัฒนาพงศา ได้แก้ไขบทความภาษาอังกฤษ เพื่อน ๆ ที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจตลอดมา และคุณอุทิศศรี วิริโยธิน ได้กรุณาพิมพ์ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่านที่กล่าวนามมาข้างต้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

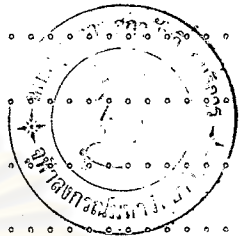
คำรงค์ ชลสุช

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ง
 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ข
 กิตติกรรมประกาศ..... ญ
 รายการตารางประกอบ..... ค
 รายการภาพประกอบ..... ฅ

บทที่

๑ บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา..... ๑
 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... ๖
 สมมุติฐาน..... ๓
 ขอบเขตของการวิจัย..... ๓
 ข้อยกเว้นของการวิจัย..... ๓
 คำจำกัดความของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย..... ๘
 ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย..... ๕
 วิธีดำเนินการวิจัย..... ๕
 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... ๑๐
 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล..... ๑๐
 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล..... ๑๑
 ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล..... ๑๑

๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของผู้นำ..... ๑๒
 ภาวะผู้นำ..... ๑๕
 แบบของผู้นำ..... ๒๕
 ลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี..... ๓๕
 พฤติกรรมความเป็นผู้นำ..... ๔๑

	หน้า
งานบริหารการศึกษา	๕๕
การใช้แบบสอบถาม LBDQ	๖๑
๓ วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	๗๔
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๗๔
สมมุติฐาน	๗๔
ประชากร	๗๖
กลุ่มตัวอย่าง	๗๖
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๗๗
การสร้างแบบสอบถาม	๘๐
การวิเคราะห์แบบสอบถาม	๘๑
วิธีรวบรวมข้อมูล	๘๒
เกณฑ์การแบ่งระดับพฤติกรรมทางการบริหาร	๘๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๓
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๗
๕ สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	๑๐๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๐๑
สมมุติฐานในการวิจัย	๑๐๑
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐๓
สรุปผลการวิจัย	๑๐๓
อภิปรายผลการวิจัย	๑๐๕
ขอเสนอแนะ	๑๐๘
บรรณานุกรม	๑๑๒
ภาคผนวก	๑๒๑
ประวัติการศึกษาของผู้วิจัย	๑๖๘

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

- ๑ ระดับของคะแนนพฤติกรรมทางการบริหาร ๘๓
- ๒ รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ๘๘
- ๓ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t ของคะแนน
พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหาร ระหว่างความคิดเห็นของ
ผู้บริหารกับครู - อาจารย์ ๘๑
- ๔ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t ของคะแนน
พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารที่เป็นอยู่จริง และที่ควรจะเป็น
ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู - อาจารย์ ๘๔
- ๕ เปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็น ซึ่งทั้งผู้บริหาร
และครู - อาจารย์ เห็นตรงกันว่าควรจะมีมาก และมากที่สุด
รวมกันเป็นรายชื่อ ๘๗
- ๖ การหาค่า r_{XY} ระหว่างข้อคู่และข้อคี่ ๑๕๘
- ๗ เปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็นตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารกับครู - อาจารย์ เป็นรายชื่อ ๑๖๖
- ๘ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัด อำเภอ โรงเรียน และ
จำนวนครู - อาจารย์ ๑๖๘

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

หน้า

ภาพที่

๑	แสดงมิติการบริหาร โดยอิทธิพลของระบบสังคม.....	๔๓
๒	แสดงการลดความขัดแย้งระหว่างสถาบันนิติและบุคคลานิติ.....	๔๕
๓	แสดงมิติของพฤติกรรมความเป็นผู้้นำและพฤติกรรมผู้นำสี่แบบ.....	๕๐
๔	แสดงแกนหรือมิติประสิทธิผล.....	๕๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย